

NUMATOMO TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO VERTINIMO PAŽYMA

Projekto pavadinimas	Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 pirmojo skirsnio, 8, 10, 11, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8 ¹ , 13 ¹ , straipsniais įstatymo projektas
Projekto rengėjas	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
Projekto tikslas	Įstatymo projekto tikslas – nustatyti aiškesnius, tikslingesnius bei užkardančius potencialius piktnaudžiavimo atvejus pripažinimo žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis kriterijus, suteikti kooperatinėms bendrovėms palankesnes investicijų pritraukimo galimybes numatant kooperatinėms bendrovėms galimybę turėti narių investuotojų, sudaryti sąlygas teisingesniai ir proporcingesniai atsiskaitymui su nariais, pasitraukusiais iš kooperatinės bendrovės veiklos metų eigoje.

Siūlomo projekto poveikio įvertinimas (teigiamos ir (ar) neigiamos pasekmės)*

Poveikis atitinkamai sričiai

Įstatymo projektas parengtas siekiant:

1. Reglamentuoti kooperatinės bendrovės narių investuotojų terminą, numatyti jų teises bei pareigas, taip sudarant galimybes kooperatinėms bendrovėms turėti narių investuotojų ir praplėsti savo skolinimosi galimybes.

2. Reglamentuoti su kooperatine bendrove susijusių asmenų terminą bei numatyti, koks maksimalus procentas susijusių narių gali būti leidžiamas nuo visų kooperatinės bendrovės narių.

3. Nustatyti aiškesnius ir tikslingesnius kooperatinių bendrovių pripažinimo kriterijus siekiant, kad didesnė dalis kooperatinės bendrovės gaunamų pajamų būtų gautos iš žemės ūkio veiklos, o vertinant narių iš kooperatinės bendrovės nupirktų paslaugų apyvartą būtų skaičiuojama tik apyvarta iš paslaugų žemės ūkiui, o ne bet kokių paslaugų.

4. Numatyti proporcingesnę atsiskaitymo principą su nariais, pasitraukusiais iš kooperatinės bendrovės veiklos metų eigoje, nustatant, kad pasitraukusiam nariui jam priklausanti pelno dalis ar kooperatinės bendrovės patirtų nuostolių dalis būtų apskaičiuojama proporcingai dienų skaičiui, iki dienos, kai narys nutraukė veiklą.

Šiuo metu pripažinimą žemės ūkio kooperatine bendrove turi 60 žemės ūkio kooperatinių bendrovių, iš kurių, galimai, 14 neatitiktų įstatymo projektu reglamentuojamo susietumo kriterijaus. Visos minėtos kooperatinės bendrovės turi ne daugiau nei 11 narių, 12 kooperatinių bendrovių turi ne daugiau nei 6 narius. Remiantis turima informacija minėtose kooperatinėse bendrovėse galimai susijusių narių skaičius svyruoja nuo 40 procentų iki 100 procentų. Tam, kad šios kooperatinės bendrovės atitiktų numatomą susietumo kriterijų, jos turėtų priimti tik keletą narių. Dalis šių kooperatinių bendrovių turi narius fizinius asmenis ir narius juridinius asmenis, kurie yra minėtų fizinių asmenų valdomos įmonės, tokiu būdu tas pats fizinis asmuo valdo ir gauna naudą už keletą kooperatinės

bendrovės narių dalyvavimą kooperatinės bendrovės veikloje. Atsižvelgiant į tai, kad kooperatinės bendrovės, kurios galimai neatitiktų numatomo susietumo kriterijaus, turi minimalų leidžiamą ar tik šiek tiek didesnį nei minimalų narių skaičių, darytina išvada, kad šios kooperatinės bendrovės turi galimybę pritraukti keletą naujų narių ar pakeisti susijusius narius juridinius asmenis, kurie priklauso nariams fiziniams asmenims ar atvirkščiai ir atitiktų susietumo kriterijų.

Iki šiol tik smulkių (turinčių iki 30 narių) kooperatinių bendrovių nariai turėjo prievolę gauti daugiau nei 50 procentų pajamų iš žemės ūkio veiklos. Įstatymo projektu numatoma, kad ne tik nariai, bet ir pati kooperatinė bendrovė turėtų daugiau nei 50 procentų savo apyvartos gauti iš žemės ūkio veiklos. Remiantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymu „žemės ūkio veikla – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, taip pat paslaugų žemės ūkiui teikimą ir (arba) geros agrarinės bei aplinkosaugos žemės būklės palaikymą, žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) pripažintų kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) žemės ūkio produktų supirkimą iš savo kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narių, jų realizavimą, iš savo narių supirktų žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą“. Atsižvelgiant į žemės ūkio veiklos apibrėžimą bei privalomojo pripažinimo kriterijaus reikalavimą, kuris teigia, kad „1) iš narių supirktų žemės ūkio produktų ir nariams suteiktų paslaugų žemės ūkiui vertė yra didesnė kaip 50 procentų visų kooperatinės bendrovės supirktų žemės ūkio produktų ir visų suteiktų paslaugų žemės ūkiui vertės <...>“, darytina išvada, kad kooperatinėms bendrovėms nekils problemų didesnę dalį savo pajamų gauti iš žemės ūkio veiklos. Lietuvos žemės ūkio kooperatyvų asociacijos taip pat neįžvelgė rizikos, kad kooperatyvai negalėtų įgyvendinti tokio reikalavimo.

Poveikis valstybės finansams

Nenumatomas.

Poveikis administracinei naštai

Nenumatomas.

Kita svarbi informacija

Projekto nuostatos apsvaistytos darbo grupėje šalies kooperatyvų būklei įvertinti ir pasiūlymams dėl veiklos reglamentavimo gerinimo pateikti, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 3D-100 „Dėl darbo grupės šalies kooperacijos būklei įvertinti ir pasiūlymams dėl veiklos gerinimo pateikti“.

Informacija apie asmenį ir instituciją, atsakingą už poveikio vertinimą

Vardas ir pavardė	Jonas Gritė
Pareigos	Vyriausiasis specialistas
Institucija (padalinys)	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (Tvarios žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės departamento Maisto pramonės ir kooperacijos skyrius)
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	Tel.: +370 618 24 786 el. p. jonas.grite@zum.lt

---